

Varhaiskasvatus

Talousarviokohdan nimi:

Toimiala: Sivistys
Toimielin: Sivistysvaliokunta
Palvelualue: Varhaiskasvatus
Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

1. Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2019 syksyllä 8 omaa päiväkotia ja kaksi ryhmäperhepäiväkotiyksikköä. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 25 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös neljä yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit, Nappulan päiväkotit sekä Touhula Alastaron päiväkotit.

Esiopetusta järjestetään kaikissa päiväkodeissa paitsi Niinijoen ja Metsämaan päiväkodissa, joissa esiopetusryhmät ovat koulun yhteydessä.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkotit (Peltainen).

Varhaiskasvatuspalveluissa on vuosina 2019 - 2020 käynnissä hanke varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseksi. Avustusta voi käyttää lisähenkilöiden palkkaamiseen, ryhmien pienentämiseen ja uusien toimintamallien kehittämiseen. Avustusta myönnettiin 45 000 euroa.

2. Toimintaympäristön muutos

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Kouluverkkoselvityksen aiheuttamat muutokset palveluverkkoon (osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulukiinteistöissä).

Suunnitelman mukaan varhaiskasvatustilanne muuttuu 1.8.2020 niin, että subjektiivinen rajausta poistuu. Muutos merkitsee luultavasti lasten varhaiskasvatuspäivien pitenemistä nykyisestä, jolloin nykyinen työntekijäresurssi ei välttämättä riitä. Tulot eivät välttämättä suurene, sillä asiakasmaksulain mukaisten muutosten vuoksi asiakasmaksukertymä on laskenut aikaisempaan verrattuna.

Vaikka lapsimäärä vähenee, osallistumisaste varhaiskasvatukseen on valtakunnan kärkeä. Henkilöstöä on sopeutettu lapsimäärään jo pitkään, ja näin tehdään edelleen. Henkilöstön määrää suhteessa lapsimäärään tarkastellaan jatkuvasti ja sitä sopeutetaan tilanteiden muuttuessa.

3. Strategiaan pohjautuvat toiminnalliset tavoitteet

<i>Strateginen tavoite ja toimenpide</i>	<i>Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan</i>	<i>Toiminnallinen tavoite 2020</i>	<i>Mittarin arvo/ yksikkö ja vertailutiedot</i>
<p>A.1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.</p> <p>A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta.</p>	<p>Uusien sähköisen asioinnin palvelujen määrä</p>	<p>Uuden varhaiskasvatusohjelman hankinta / vaihto vuoden 2020 loppuun mennessä. Uusi ohjelma monipuolistaa sähköistä palvelua niin asiakaan kuin henkilökunnan näkökulmasta.</p>	
<p>A.3. Loimaa on aktiivinen viestijä ja markkinoija.</p> <p>A3.2. Luomme positiivista kuvaa Loimaasta.</p>	<p>Mielikuvakysely</p> <p>Asukaskysely / Toimialojen sisäinen itsearviointi</p>	<p>Sitoudumme luomaan positiivista kuvaa Loimaan kaupungista. Jokaisessa varhaiskasvatuksen tiimissä sovitaan, miten luomme positiivista julkisuuskuvaa Loimaan kaupungista ja varhaiskasvatuksesta.</p> <p>Tiedotamme perheitä avoimesti ja ajantasaisesti</p>	<p>Henkilöstökysely kahden vuoden välein</p> <p>Asiakastyytyväisyyskysely 1 x vuodessa sekä väliarviointi 1x vuodessa</p>

<i>Strateginen tavoite</i>	<i>Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan</i>	<i>Toiminnallinen tavoite 2020</i>	<i>Mittarin arvo/ yksikkö ja vertailutiedot</i>
<p>B.3. Loimaa on yhtenäinen ja osallistava.</p> <p>B.3.1. Kehitämme uusia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lähidemokratian toteuttamiseksi.</p>	<p>Käyttöön otettujen toimintatapojen määrä ja vaikuttavuuden arviointi</p> <p>Asukaskysely / Toimialojen sisäinen itsearviointi</p> <p>Asukaskysely; Yhdistysten ja järjestöjen toimintatiedot / Toimialojen sisäinen itsearviointi</p>	<p>Osallistamme perheitä ja lapsia varhaiskasvatuksen toteuttamisessa, arvioimisessa ja kehittämisessä.</p>	<p>Asiakaskysely kerran toimikaudessa</p>
<p>B.4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja - Loimaalla on hyvä tehdä töitä.</p> <p>B4.1. Teemme päätöksiä pitkäjänteisesti ja strategian mukaisesti.</p> <p>B4.2. Parannamme palvelujemme tuloksellisuutta, vakautamme talouttamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.</p>	<p>Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain toimintakertomuksessa.</p> <p>Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuositarkastukset, tilinpäätös); Talouden tunnusluvut</p> <p>Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut.</p>	<p>Sopeutamme rakenteita ja henkilöstöä lapsimäärän muutoksissa ajantasaisesti.</p>	<p>Henkilöstömäärän ajantasainen seuranta ja muutoksiin reagointi</p>
<i>Strateginen tavoite ja toimenpide</i>	<i>Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan</i>	<i>Toiminnallinen tavoite 2020</i>	<i>Mittarin arvo/ yksikkö ja vertailutiedot</i>
<p>C.1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.</p> <p>C1.1. Tuemme loimaalaisten hyvinvointia ennakoivasti.</p> <p>C1.2. Korostamme liikunnan merkitystä ja tuemme kaikenikäisten liikkumista.</p> <p>C1.3. Kannustamme asukkaita monipuoliseen harrastustoimintaan.</p>	<p>Asukas- ja asiakastytyväisyyсарviointi /-mittaukset</p> <p>Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot (TEA pistemäärä); ; THL-sairastavuusindeksi; Kouluterveyskyselyt.</p>	<p>Liikkuva Loimaan hankkeen käytäntöjen jatkaminen hankkeen jälkeen tai hankkeen jatko, jossa aktivoidaan myös koko perhettä.</p> <p>Otamme huomioon varhaiskasvatuksen arjessa päivittäin hyvinvoinnin ja liikunnan näkökulman.</p>	

<p>C.2. Loimaalla on sujuvat palvelut.</p> <p>C2.1. Turvaamme peruspalvelut.</p> <p>C2.2. Parannamme palvelujen saavutettavuutta.</p> <p>C2.3. Arvioimme ja kehitämme palvelujamme asiakaspalautteen perusteella.</p>	<p><i>Kaupallinen palvelutarjonta / alueellinen kilpailukyky – vertailut, palvelutasovertailu / julkiset palvelut.</i></p> <p><i>Uusien tapojen käyttöönotto palvelujen järjestämisessä</i></p> <p><i>Asukas- ja asiakastyytyväisyys- arviointi/-mittaukset</i></p>	<p><i>Asiakaskyselyn ja muun palautteen läpikäyminen sekä sen perusteella toimintatapojen tarkastelu ja muokkaaminen</i></p>	
--	---	--	--

4. Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Varhaiskasvatus edistää monipuolisesti lasten ja perheiden terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Perheiden hyvinvointia edistää myös varhaiskasvatuksen perheohjaaja, joka on matalankynnyksen, maksuton palvelu varhaiskasvatuksen asiakasperheille.

5. Asukkaiden osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät perustelutiedot

- *Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet*
- *Mielipiteiden selvittäminen ennen merkittäviä päätöksiä ja mahdollisuudet osallistua talouden suunniteluun*

Varhaiskasvatussuunnitelmia ja esiopetuksen opetussuunnitelmia uudistettaessa osallistetaan huoltajia ja lapsia suunnitelmien valmisteluvaiheessa.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakastyytyväisyyskyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.

6. Yritys- ja elinkeinovaikutukset ja niihin liittyvät perustelutiedot

Kuljetusten hankinnalla on merkittävää paikallista yritysvaikutusta, sillä useat paikalliset liikennöitsijät osallistuvat kuljetuspalvelujen tuottamiseen.

7. Kestävään kasvuun, ympäristöön ja ilmastovaikutuksiin liittyvät perustelutiedot

Sivistysvaliokunta on hyväksynyt esiopetuksen kestävän kehityksen ohjelman (13.12.2017).

Kestävän kehityksen ohjelma on työväline, jonka avulla kestävän elämäntavan oppimisesta tehdään suunnitelmallinen osa päiväkodin toimintaa.

Päiväkotien kestävän kehityksen työhön velvoittavat myös varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Kestävän kehityksen kasvatuksen ja koulutuksen visiona on kestävään elämäntapaan sitoutuneet kansalaiset, joiden tietoja, taitoja ja motivaatiota kartutetaan kaikkeen kasvatukseen ja koulutukseen sisäänrakennetulla kestävän kehityksen kasvatuksella.

8. Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen vaikutukset ja perustelutiedot

Hirvikosken päiväkotiratkaisusta on tehty päätös, mutta toteuttaminen odottaa kouluverkkoratkaisua. Tavoitteena on keskittää alueen varhaiskasvatus yhteen yksikköön.

Varhaiskasvatuksessa on viime vuosina panostettu erityisopetukseen. Vuodelle 2020 on hankerahoituksen avulla palkattu yksi erityisopettaja.

Vuonna 2019 varhaiskasvatuksessa aloitti uutena työntekijänä perheohjaaja. Perheohjauksen toimintamallien kehittäminen jatkuu vuonna 2020.

9. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Lapsimäärän väheneminen/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän vähenemisenä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin.

Nykyisestä henkilöstöstä kaikilla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 8 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

9.1. Henkilöstörakenne ja -määrä	Henkilöstömäärä 2018	Henkilöstömäärä 2019	Henkilöstömäärä 2020
Varhaiskasvatus (yhteensä)	113,5	113	105
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	2	2	2
Palvelusihteeri	2	2	2
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	6	6	5
Perhepäivähoitaja	27	27	23
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2,5	3	3
Perheohjaaja	0	1	1
Päiväkodinjohtaja	8	8	8
Varhaiskasvatuksen opettaja	20,5	21	20
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	38,5	37	35
Päiväkotiapulainen	0,5	0	0
Varhaiskasvatuksen ryhmävastustaja	5,5	5	5

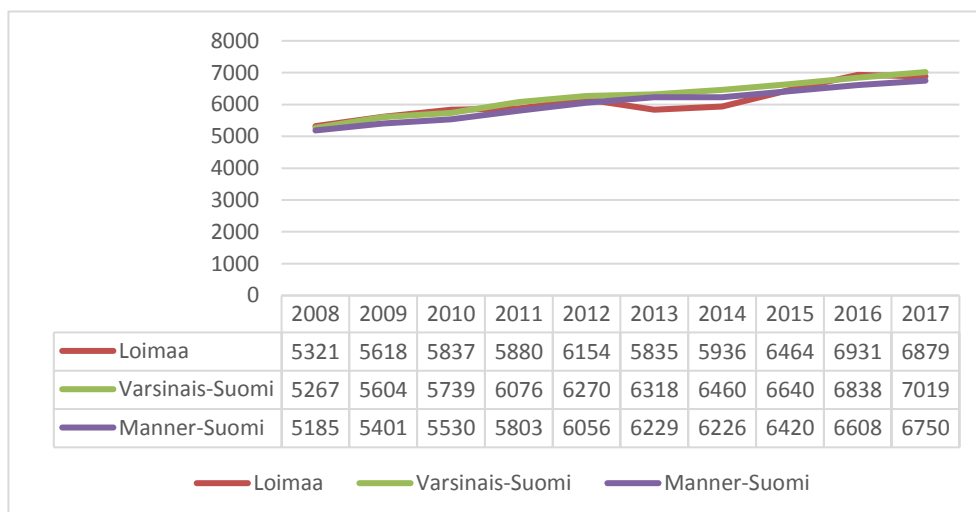
10. Muut olennaiset perustelutiedot

1. Toimitilat	Vuonna 2020 jatketaan päiväkotien työpaikkaselvityksiä (työterveys/työsuojelu), joissa kartoitetaan toimitilojen terveyteen ja turvallisuuteen yms. liittyviä tekijöitä.																																																																					
2. Palvelujen ostot	Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 300 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat viime vuosina kasvaneet merkittävästi Alastaron ja keskusta-alueen päiväkotiratkaisujen takia.																																																																					
3. Muut toiminnan edellyttämät resurssit																																																																						
4. Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<table border="1"> <thead> <tr> <th>PERUSTIEDOT</th> <th>KYSYNTÄ/TARJONTA</th> <th>TP 2018</th> <th>TA 2019</th> <th>TA 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TOIMINNAN LAAJUUS Varhaiskasvatus</td> <td>Lapsia varhaiskasvatuksessa</td> <td>635</td> <td>680</td> <td>600</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-joista esiopetuksessa</td> <td>159</td> <td>145</td> <td>130</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-joista päiväkodeissa</td> <td>511</td> <td>550</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-joista ryhmäperhepk</td> <td>27</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-joista perhepäivähoidossa</td> <td>97</td> <td>110</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoitossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)</td> <td>60/40</td> <td>60/40</td> <td>60/40</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.</td> <td>522</td> <td>850</td> <td>400</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk</td> <td>168</td> <td>160</td> <td>160</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-lapsia tuen piirissä, keskim. kk</td> <td>219</td> <td>225</td> <td>220</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Yksityisen hoidon kuntalisä</td> <td>7</td> <td>7</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-kotitalouksien lukumäärä</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-lapsia tuen piirissä</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TOIMINNAN LAAJUUS Varhaiskasvatus	Lapsia varhaiskasvatuksessa	635	680	600		-joista esiopetuksessa	159	145	130		-joista päiväkodeissa	511	550	500		-joista ryhmäperhepk	27	20	20		-joista perhepäivähoidossa	97	110	80		Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoitossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	60/40	60/40	60/40		Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	522	850	400		Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	168	160	160		-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	219	225	220		Yksityisen hoidon kuntalisä	7	7	7		-kotitalouksien lukumäärä	10	10	10		-lapsia tuen piirissä			
PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2018	TA 2019	TA 2020																																																																		
TOIMINNAN LAAJUUS Varhaiskasvatus	Lapsia varhaiskasvatuksessa	635	680	600																																																																		
	-joista esiopetuksessa	159	145	130																																																																		
	-joista päiväkodeissa	511	550	500																																																																		
	-joista ryhmäperhepk	27	20	20																																																																		
	-joista perhepäivähoidossa	97	110	80																																																																		
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoitossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	60/40	60/40	60/40																																																																		
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	522	850	400																																																																		
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	168	160	160																																																																		
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	219	225	220																																																																		
	Yksityisen hoidon kuntalisä	7	7	7																																																																		
	-kotitalouksien lukumäärä	10	10	10																																																																		
	-lapsia tuen piirissä																																																																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>MITTARI</th> <th>TP2018</th> <th>TA2019</th> <th>TA2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)</td> <td>3,68</td> <td>3,5 - 4,0</td> <td>3,5 - 4,0</td> </tr> </tbody> </table>				MITTARI	TP2018	TA2019	TA2020	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,68	3,5 - 4,0	3,5 - 4,0																																																										
MITTARI	TP2018	TA2019	TA2020																																																																			
Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,68	3,5 - 4,0	3,5 - 4,0																																																																			

Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta <ul style="list-style-type: none"> - perhepäivähoito - ryhmäperhepäivähoito - päivähoito (päiväkodit) 	103,0 105,0 110,0	90-95 85-90 80-85	90-95 85-90 80-85
Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu <ul style="list-style-type: none"> - päivähoito (päiväkodit) 	82,0	60-65	60-65

Hoitopäivän hinta vuonna 2018 kaupungin omissa yksiköissä vaihteli 80 – 140 euron välillä. Yksityisissä päiväkodeissa hinnat vaihtelivat välillä 60 – 100 euroa. 1.3.2018 jälkeen osapäivähoidon raja on alle 35 tuntia viikossa, mikä merkitsi osapäivähoidon merkittävää kasvua. Vuonna 2018 muuttuivat myös asiakasmaksujen tulorajat. Nämä muutokset näkyvät hoitopäivähintojen nousuna.

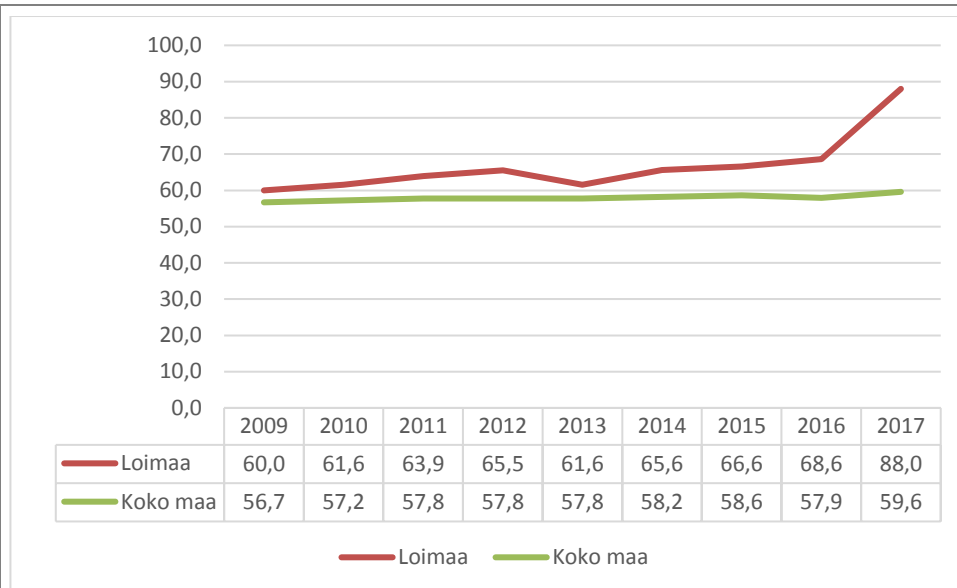
Lasten päivähoiton kustannuksia 2008 – 2017 (nettokustannukset, €/0-6v):

Päivähoidon kustannuksissa näkyy 0-6-vuotiaiden osuuden pieneneminen Loimaan väestöstä vuosina 2012 – 2017 (6,6 %->6,1 %).

Kunnan kustantamassa päivähoitossa olleet lapset 2009 - 2017, (% , 1-6-vuotiaista):

Loimaalla päivähoitossa olevien osuus on koko maan tasoon verrattuna korkea. Osapäivähoitossa olevien lapsien osuudet ovat Loimaalla huomattavasti suuremmat kuin koko maassa: vuonna 2017 osapäivähoitossa oli 1-2- vuotiaista 19,1 % (koko maa 5,0 %) ja 3-5-vuotiaista 25,7 % (koko maa 10,3 %). Kokopäivähoitossa olevien osuudet olivat vastaavasti: 1-2-vuotiaista 64,3 % (koko maa 33,4 %) ja 3-5-vuotiaista 67,1 % (koko maa 58,5).

Vuoden 2018 aikana kotihoiton tuen piirissä olevien lasten määrä vaihteli välillä 199 – 237 (keskimäärin 219). Vuonna 2017 määrä vaihteli välillä 185 – 250 (keskimäärin 214) ja vuonna 2016 välillä 210 – 268 (keskimäärin 240).

4. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

1. Päiväkotikiinteistöjen kunto (mm. sisäilmaongelmat)

Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen.

2. Henkilöstömäärän mitoittaminen rakenteellisia muutoksia ja palvelujen uudistamista vastaaviksi (haastetta henkilöstösuunnitteluun ja toimitilakysymyksiin). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista tulisi saada hyvissä ajoin, jotta niiden aiheuttamiin henkilöstömuutoksiin voidaan varautua. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen.

3. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus). Määrärahat ovat tällä hetkellä aika realistisella tasolla ja palvelut pystytään järjestämään asianmukaisesti. Mahdolliset kouluverkon muutokset ja niiden vaikutus varhaiskasvatukseen järjestämiseen. Kiinteistökulut muodostavat merkittävän osan toimintakustannuksista, joten myös tilojen määrä on olennaista ottaa huomioon.

4. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palveluihin

	Esimerkiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin. Subjekttiivisen päivähoito-oikeuden rajaamisen poistaminen ja sen vaikutus hoidon tarpeeseen.
5.Muut perustelut	

11. Talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät perustelut

Talousarvioon 2020 sisältyvät seuraavat tasapainotustoimet:

- henkilöstökulujen vähentäminen (lapsimäärän vähenemisen aiheuttama henkilöstön väheneminen) 150 000 €
- aine- ja tarvikemenoihin sekä palvelujen ostoihin tehdyt leikkaukset 65 000 €

Lisätasapainotus vuosille 2020-2023:

Vuosi 2020

- Varhaiskasvatuksen henkilöstökuluvähennykset ja varhaiskasvatuksen palveluverkon tarkistaminen lapsilukumäärän vähentyessä vuosina 2020-2023.
- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteiden uudistamista 2020 -2023. Vuonna 2020 yhteensä 133 000 euroa.

Varhaiskasvatus	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Taloussuunnitelma 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023
Toimintatuotot	758 432	749 500	788 000	795 880	803 839	811 877
Sisäiset tuotot	274 746	257 900	306 640	320 400	325 000	325 000
Tuotot yhteensä	1 033 178	1 007 400	1 094 640	1 116 280	1 128 839	1 136 877
Toimintakulut	-7 811 066	-7 581 800	-7 391 020	-7 576 535	-7 771 252	-7 965 533
Sisäiset kulut	-1 491 552	-1 340 400	-1 369 419	-1 393 300	-1 400 000	-1 400 000
Kulut yhteensä	-9 302 618	-8 922 200	-8 760 439	-8 969 835	-9 171 252	-9 365 533
TOIMINTAKATE	-8 269 440	-7 914 800	-7 665 799	-7 853 555	-8 042 413	-8 228 656
Rahoitustuotot ja -kulut	-61	0	-100			
Poistot ja arvonalent.	0	0				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 269 501	-7 914 800	-7 665 899	-7 853 555	-8 042 413	-8 228 656

12. Käyttötaloussuunnitelma

Toimintakulut:

- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteiden uudistamista 2020 -2023. Vuonna 2020 yhteensä 133 000 euroa.
Toimenpiteet tarkentuvat yt-neuvottelujen päätyttyä.
- Henkilöstökulujen vähentäminen (lapsimäärän vähenemisen aiheuttama henkilöstön väheneminen) 246 000 €
- Aine- ja tarvikemenoihin sekä palvelujen ostoihin tehdyt leikkaukset 40 000 €